

PA 7.5.1
PROGRAM DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 1/54

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”

COORDONAT

Ministrul Sănătății al R.Moldova

2016

APROBAT

Rectorul IP USMF „Nicolae Testemițanu”

11 ” 01 2016

PROGRAMA
DE INSTRUIRE POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT
SPECIALITATEA UROLOGIE

Codul disciplinei: 321.22

Durata studii: 5 ani

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 2/54

Programa a fost discutată și aprobată la:

ședința Consiliului Metodic Central al IP USMF „Nicolae Testemițanu”

din „_____” _____ 20____, proces verbal nr. ____

Președintele Consiliului Metodic Central

dr. hab. șt. med., profesor universitar, academician _____ Ion Ababii

ședința Comisiei metodice de profil „Anesteziologie și Terapie intensivă. Urologie și Andrologie”

din 23.05.2014, proces verbal nr. 11

Președintele Comisiei, dr. hab. șt. med., profesor universitar _____ Adrian Tănase

Programa a fost elaborată de colectivul de autori:

1. Tănase Adrian, profesor universitar. dr. hab. șt. med.
2. Ceban Emil, profesor universitar. dr. hab. șt. med.
3. Dumbrăveanu Ion, conferențiar universitar, d.ș.m.
4. Ghicavii Vitalii, conferențiar universitar, d.ș.m.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 3/54

I. Introducere

Definiție/ Scopul disciplinei.

Urologia este specialitatea ce se ocupă de depistarea, tratarea, recuperarea chirurgicală a bolnavilor cu patologii urologice și studierea etiopatogeniei, clasificarea, elaborarea noilor metode de tratament a maladiilor aparatului urinar și genital masculin.

Formarea medicului specialist urolog are loc în timpul pregătirii postuniversitare prin rezidențiat. Durata pregătirii postuniversitare este de 5 ani.

Curriculumul de pregătire prevede activitatea teoretică (curs, seminar, prezentări de cazuri) și practică în cadrul bazelor clinice a catedrei de Urologie și Nefrologie chirurgicală USMF “Nicolae Testemițanu”. La sfârșitul fiecărui an de studii are loc evaluarea cunoștințelor teoretice și practice.

Întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiu, în care vor fi trecute de asemenea evaluările fiecărui modul și activitatea de cercetare științifică, participarea la manifestări științifice și de educație continuă.

Scopul didactic principal este însușirea aprofundată de către rezidenți a bazei teoretice în domeniul urologiei și posedarea metodelor conservative și chirurgicale de tratament a pacienților urologici.

Acest scop va fi atins prin:

1. Explicarea morbidității urologice și nefrologice;
2. Studiarea particularităților examenului urologic și însemnătatea lui pentru diagnosticarea precoce a bolilor urologice;
3. Familiarizarea cu noile aspecte de etiopatogenie, tratament a maladiilor urologice, precum și profilaxia lor;
4. Formarea la rezidenți a unui complex de deprinderi practice pentru examinarea optimală a aparatului urinar și genital masculin;
5. Folosirea pe larg în procesul didactic a rețelei tehnico-materiale din sfera urologiei, cabinetele din policlinică, secțiile de urologie SCR și SCMU, centrul hemodializă și transplant renal SCR;
6. Participarea activă a rezidenților în procesul de tratament al bolnavilor urologici.

Durata de instruire: 5 ani - 225 săptămâni (8100 ore)

Pregătirea prin rezidențiat la specialitatea Urologie presupune pe lângă pregătirea de bază la specialitate, cu o durată de 159 săptămâni și o pregătire în domeniile aferente a urologiei, în special chirurgicale, fără de care activitatea medicului urolog este practic imposibilă.

Repartizarea stagiilor în funcție de durată:

1. Chirurgie generală - 30 săptămâni
2. Chirurgie toracică - 4 săptămâni
3. Chirurgie vasculară- 6 săptămâni
4. Nefrologie - 4 săptămâni
5. Imagistica, Radiologie intervențională și radioprotecție - 10 săptămâni
6. Anesteziologie și Reanimatologie - 4 săptămâni
7. Anatomie patologică - 4 săptămâni
8. Farmacologie clinică - 2 săptămâni
9. Ginecologie - 2 săptămâni

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 4/54

10. Anatomie topografică - 2 săptămâni

11. Bioetică - 2 săptămâni

În mod recomandabil, stagiile/ modulele includ prelegeri – 2-4 ore pe săptămână, seminare – 2-4 ore pe săptămână, participarea la vizita generală cu șeful catedrei (clinicii) și șeful secției – 2 ore pe săptămână, precum și la conferințele clinice și clinico-morfologice – 2 ore pe săptămână, lecții practice – 6-10 ore, și activitatea clinică – 18 ore. Fiecare stagiul/modul este finalizat cu colocviu diferențiat (cu notă).

Programul prevede efectuarea serviciilor de noapte (gărzilor) în clinică, cel puțin 1 dată pe săptămână. Rezidenții anilor III-IV au statutul de rezidenți seniori (șefi), cu responsabilitate deplină în toate aspectele diagnostice, curative și de îngrijire a pacienților, sub supravegherea discretă a medicilor. Rezidenții seniori participă la procesul de educare profesională a rezidenților juniori (anii I-II). Evaluarea cunoștințelor teoretice și abilităților practice se efectuează prin intermediul colocviilor organizate la finele fiecărui stagiul/modul și a examenului de promovare de la an la an la finele fiecărui an de studiu, pe durata ultimei săptămâni a stagiului/modulului. Validarea bagajului acumulat de cunoștințe (teoretice și practice) la specialitate se efectuează la finele anului V de studii (pe parcursul ultimilor 2 luni), în cadrul Examenului de specialitate.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 5/54

II. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei se realizează la nivel de:

- Asistare (A)
- Interpretare (I)
- Efectuare (E)

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 6/54

***III. Conținutul/ structura de bază a disciplinei și planurile tematice
(prelegeri, seminare și lucrări practice):***

STRUCTURA PROGRAMULUI PE STAGII: este prezentată în anexele 1 și 2.

Stagiul de bază la specialitatea Urologie

STAGIUL DE UROLOGIE
(va avea loc în anii de studiu I, II, III, IV și V)

**Durata instruirii: 159 săptămâni – 5724 ore,
inclusiv:**

**anul I – 1 săptămâni – 36 ore
anul II – 35 săptămâni – 1260 ore
anul III – 35 săptămâni – 1260 ore
anul IV – 43 săptămâni – 1548 ore
anul V – 45 săptămâni – 1620 ore**

STAGII CONEXE
(stagii pe anii de studiu I, II, III, IV și V)

Anul I - Chirurgie generală cu o durată de 30 săptămâni (150 zile), 525 ore didactice.
Anul I – Chirurgie toracică o durată de 4 săptămâni (20 zile), 70 ore didactice.
Anul I – Chirurgie vasculară cu o durată de 6 săptămâni (40 zile), 140 ore didactice.
Anul II – Nefrologie cu o durată de 4 săptămâni (20 zile), 70 ore didactice.
Anul II – Imagistica, Radiologie intervențională și radioprotecție cu o durată de 10 săptămâni (50 zile), 175 ore didactice.
Anul III – Anesteziologie și reanimatologie cu o durată de 4 săptămâni (20 zile), 70 ore didactice.
Anul III – Anatomie patologică cu o durată de 4 săptămâni (20 zile), 70 ore didactice.
Anul III – Farmacologie clinică cu o durată de 2 săptămâni (10 zile), 35 ore didactice.
Anul III – Anatomie topografică cu o durată de 2 săptămâni (10 zile), 70 ore didactice.
Anul III – Biotetică cu o durată de 2 săptămâni (10 zile), 70 ore didactice.
Anul IV – Ginecologie cu o durată de 2 săptămâni (20 zile), 70 ore didactice

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 7/54

STAGIUL UROLOGIE

Stagiu Urologie cu o durată de 159 săptămâni (795 zile), 2782 ore didactice.

Programul prevede un număr de ore didactice (curs/ prelegeri, seminare, lucrări practice/ prezentări de cazuri) pe anul de studiu universitar, pentru tematica prezentată, în afara cărora sunt prevăzute și ore de studiu individual. Din timpul alocat pregătirii, activitatea didactică acoperă 20-30%, restul de 70-80%, fiind dedicată activităților practice și studiului individual.

Tematica

1. Istoricul urologiei mondiale și în Republica Moldova. Organizarea serviciului urologic în Republica Moldova.
2. Embriologia aparatului uro-genital.
3. Anatomia clinică a aparatului uro-genital.
4. Fiziologia clinică a aparatului uro-genital.
5. Semiologia urologică.
6. Examenul clinic al aparatului uro-genital.
7. Examenul urologic de laborator.
8. Explorarea imagistică a aparatului uninar și genital masculin.
9. Investigațiile radiologice retrograde a sistemului urinar.
10. Imagistica intervențională în urologie.
11. Malformațiile aparatului urinar și genital masculin.
12. Hidronefroza.
13. Refluxul vezico – ureteral.
14. Infecțiile nespecifice ale tractului uro-genital.
15. Infecțiile specifice ale tractului uro-genital.
16. Maladiile sexual transmisibile la bărbați.
17. Litiaza urinară.
18. Traumatismele aparatului uro-genital.
19. Tumorile aparatului urinar și genital masculin.
20. Hiperplazia benignă a prostatei.
21. Vezica urinară neurogenă.
22. Incontinența de urină.
23. Alte maladii ale aparatului uro – genital: Stricturile uretrale, Fibroza retroperitoneală.
24. Elemente de andrologie. Disfuncția erectilă. Inferilitatea masculină.
25. Hipertensiunea renală și maladiile vasculare renale.
26. Insuficiența renală acută.
27. Insuficiența renală cronică. Metodele de epurare extracorporală.
28. Transplantarea renală.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 8/54

Planul tematic pe anii de studii I, II, III, IV și V

PLANUL TEMATIC
de instruire postuniversitară a rezidenților
specialitatea Urologie

Nr	Tema	Numărul de ore			
		Prelegeri	Seminare	Lecții practice	Activitate clinică
1	Istoricul urologiei mondiale și în Republica Moldova. Organizarea serviciului urologic în Republica Moldova	4	15	16	35
2	Embriologia aparatului uro-genital.	6	13	16	35
3	Anatomia clinică a sistemului urinar și genital.	10	30	30	70
4	Fiziologia clinică al sistemului urinar și genital.	10	30	30	70
5	Semiologia urologică.	10	30	30	70
6	Examenul clinic al sistemului urinar și genital masculin.	20	50	70	140
7	Examenul urologic de laborator.	10	30	30	70
8	Examenul imagistic al sistemului urinar și genital masculin.	20	20	30	70
9	Investigațiile retrograde diagnostice a sistemului urinar și genital masculin.	10	30	30	70
10	Imagistica intervențională în urologie.	10	60	70	140
11	Malformațiile al sistemului urinar și genital masculin.	20	50	70	140
12	Hidronefroza.	4	30	36	70
13	Refluxul vezico – ureteral	8	30	32	70
14	Infecțiile nespecifice al sistemului urinar și genital masculin.	20	70	85	175
15	Infecțiile specifice al sistemului urinar și genital masculin.	8	30	32	70
	Maladiile sexual transmisibile la bărbați.	10	40	55	105
	Litiiza urinară.	20	85	125	230
	Traumatismele sistemului urinar și genital masculin.	20	50	70	140
	Tumorile sistemului urinar și genital masculin.	25	100	123	248
	Hiperplazia benignă a prostatei.	10	30	30	70

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 9/54

	Vezica urinară neurogenă.	10	30	30	70
	Incontinența de urină.	10	30	30	70
	Alte maladii ale aparatului urinar și genital masculin.	10	20	25	55
	Andrologia.	40	85	105	230
	Hipertensiunea renală și maladiile vasculare renale.	10	12	13	35
	Insuficienta renală acută.	10	30	30	70
	Insuficienta renală cronică. Metodele de epurare extracorporală.	10	30	30	70
	Transplantarea renală.	10	30	30	70
	Simulare virtuală	5	9	10	24
	În total	370	1099	1313	2782

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 10/54

***IV. Descrierea desfășurată propriu zisă a Programei de instruire
postuniversitară prin rezidențiat la disciplina UROLOGIE:***

1. Istoricul urologiei mondiale și în Republica Moldova. Organizarea serviciului urologic în Republica Moldova.

Istoricul urologiei mondiale. Formarea primelor societăți de Urologie. Apariția și dezvoltarea urologiei în Republica Moldova. Personalități notorii a urologiei europene și naționale. Organizarea serviciului urologic în Republica Moldova. Problemele urologice în contextul sănătății publice. Planificarea, economia, evidența statistică. Standartul DRG, etc. Dispensarizarea și expertiza medicală a capacității de muncă a bolnavilor urologici. Etica medicală, deontologia și normele juridice în domeniul medicinei.

2. Embriologia aparatului uro-genital.

Dezvoltarea rinichiului, ureterului, vezicii urinare, gonadelor, deplasarea intrauterină a testiculului și a ovarului, organelor genitale externe. Acțiunea teratogenă a medicamentelor sau a manoperelor medicale.

3. Anatomia clinică a sistemului urinar și genital.

Peretele abdominal anterior și spațiul retroperitoneal, glandele suprarenale, rinichii, calicele renale, bazinetul, ureterul, vezica urinară, prostata, veziculele seminale, funiculul spermatic și componentele lui, epididimul, testiculul, scrotul, penisul și uretra masculină, uretra feminină. [scheletotopia, sintopia, structura, vascularizația, inervația, sistemul limfatic]. Perineul masculin și feminin.

4. Fiziologia clinică al sistemului urinar și genital.

Fiziologia rinichiului: 1) Teoria uropoiezei: filtrarea glomerulară, secreția și reabsorbția tubulară; 2) mecanismul uroconcentrației și urodiluției; 3) dereglările bilanțului hidroelectrolitic; 4) reglarea echilibrului acido-bazic; 5) rolul rinichilor în eritropoieză; 6) aldosteronul, antidiuretina, parathormonul; 7) reglarea tensiunii arteriale; 8) metabolismul vitaminei D.

A. Fiziologia căilor urinare.

1) Teoria de cistoizi a transportului urinar; 2) sistola și diastola calicelor și bazinetului; 3) mecanismul micțiunii.

B. Fiziologia clinică a organelor genitale masculine.

1) Funcția endocrină și exocrină a testiculelor; 2) spermatogeneza; 3) fiziologia erecției.

5. Semiologia urologică.

1) Durerea în urologie: durerea lombară, colica renală, durerea perineală și funiculo – scrotală; 2) Tulburări de micție: modificările jetului urinar, polachiuria, disuria, incontinența urinară, retenție urinară, enurezisul; 3) Modificări ale diurezei: poliuria, oliguria, anuria, opsuria; 4) Modificări calitative ale urinei: hematuria [clasificare, sediul, cauza], piuria, pneumaturia, chiluria; 5) Eliminări patologice din căile urinare. 6) Alte semne obiective: febra, edeme, ginecomastia, hemospermia, prostatoreea, spermatooreea. 7) Spermograma.

6. Examenul clinic al sistemului urinar și genital masculin.

1) examinarea rinichilor: inspecția, palparea, percuția, semnul Giordano, transiluminarea rinichilor la copii; 2) examinarea ureterelor și a vezicii urinare, palparea bimanuală a vezicii urinare; 3) examinarea organelor genitale masculine externe: penis, scrot, testicul și epididim, canal deferent; 4) examinarea vaginală; 5) tușeul rectal: prostata

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 11/54

[dimensiuni, mobilitate, consistența, masajul prostatei și recoltarea secretului prostatic], veziculele seminale, ganglionii limfatici regionali.

7. Examenul urologic de laborator.

1) Examinarea urinei: colectarea urinei la bărbați, femei și copii; examenul macroscopic [culoarea, densitatea, pH, proteinele, glucoza, hemoglobina]; examenul microscopic al sedimentului [bacterii, leucocite, hematii, celulele, cilindrii, cristale]; bacteriuria [bacterioscopia, urocultura, localizarea bacteriuriei, teste rapide pentru depistarea bacteriuriei, depistarea bacililor Koch]; alte teste de diagnostic în urina [hormoni, enzime, compoziția concremențelor, celule atipice]. 2) Explorarea funcțională a rinichiului [ureea, creatinina, acidul uric, definiția "clearance-ului", filtrarea glomerulară, reabsorbția tubulară, secreția tubulară, proba Folhard]; 3) Examenarea sângelui, serului și plasmei [hemoleucograma, coagulograma, statutul electrolitic, proteinele și fracțiile proteice, lipidele, enzimele, hormoni, imunograma, constantele bio-umorale de bază]; 4) Markerii tumorali (PSA, α -fetoproteina, cyfra 21). 5) Examinarea eliminărilor uretrale, prostatice și vaginale. Metode de depistare a infecțiilor transmisibile (microbiologică, ADN). 6) Efectuarea spermogramei.

8. Examenul imagistic al sistemului urinar și genital masculin.

A. Diagnosticul ecografic în urologie: 1) Principii de bază a ecografiei, aplicarea clinică, avantajele și dezavantajele. 2) Ecografia rinichiului, spațiului retroperitoneal și a glandei suprarenale. 3) Ecografia vezicii urinare. 4) Ecografia prostatei și veziculelor seminale. 5) Ecografia scrotului și uretrei. 6) Elastografia. B. Diagnosticul radiologic: 1) Aparataj, pregătirea pacientului, substanțele de contrast, reacțiile adverse la contrast; 2) Radiografia renovezicală simplă; 3) Urografia intravenoasă și modificările ei; 4) Ureteropielografia anterogradă și retrogradă; 5) Cistografia, cistouretrografia micțională; 6) Uretrografia; 7) Limfografia; 8) Radiografia pulmonară în urologie; 9) Angiografia: aortografia și arteriografia renală selectivă, venocavografia inferioară și venografia renală selectivă.

C. Tomografia computerizată simplă și spiralată: principii de bază, aplicarea clinică, avantajele și dezavantajele. Angiotomografia.

D. Rezonanța magnetică nucleară: principii de bază, aplicarea clinică, avantajele și dezavantajele.

E. Examenul radioizotopic: 1) Substanțe radiologice medicale; 2) Aparataj; 3) Explorarea rinichilor: funcția și imaginea radioizotopică la diferite patologii [obstrucția cailor urinare superioare, pielonefrita, tumori, chist, hipertensiunea renală, transplant renal, afecțiuni purulente]; 4) Explorarea vezicii urinare, testiculelor, glandelor suprarenale, oaselor, glandelor paratireoide; 5) Investigații radioimunologice.

9. Investigațiile retrograde diagnostice a sistemului urinar și genital masculin.

1) Caterizarea uretrală: tehnica cateterizării la bărbat și femeie, clasificarea cateterilor, filiera Charriere; 2) Uretroscopia; 3) Cistoscopia; 4) Cateterizarea ureterală; 5) Ureteroscopia rigidă și flexibilă; 6) Nefroscopia; 7) Metode de sterilizare a utilajului endoscopic.

10. Imagistica intervențională în urologie.

A. Ecografia intervențională (nefroscopia percutană ecoghidată, puncția biopsie renală, puncția sclerozare a chistului renal, puncția biopsie a prostatei).

B. Intervenții ghidate radiologic (instalarea stendului JJ, puncția renală, puncția chistului renal, nefrolitotomia percutană).

C. Litotriția extracorporeală.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 12/54

11. Malformațiile al sistemului urinar și genital masculin.

A. Anomaliile rinichiului: 1) de număr; 2) de structură și volum; 3) de formă și fuziune; 4) de poziție [ectopii].

B. Anomaliile ureterului: 1) atrezie ureterului; 2) duplicitate ureterală; 3) deschiderea ectopică a orificiului ureteral; 4) ureterul retrocaval; 5) ureterocelul; 6) megaureterul congenital; 7) refluxul vezico – ureteral la copii.

C. Anomaliile vezicii urinare: 1) extrofia; 2) contractura colului vezical, 3) vezica urinară dublă.

D. Anomaliile uretrei și organelor genitale masculine: 1) anomaliile uretrei: duplicitatea, stricturile, valvule, hipospadiasul, epispadiasul; 2) anomaliile penisului și prepuțului: apenia, micropenia, fimoză; 3) anomaliile testiculare: ectopia, criptorhidia, anomaliile de număr.

12. Hidronefroza.

1) Clasificarea și etiologia [cauze congenitale și dobândite]; 2) Patogenia, morfologia și fiziologia: a) stenoza JPU b) stricturile ureterale; 3) Tabloul clinic; 4) Diagnosticul pozitiv și diferențiat; 5) Tratamentul: metode de derivare a urinei, lichidarea obstrucției, metodele chirurgicale deschise și endoscopice. Tratamentul și profilaxia complicațiilor.

13. Refluxul vezico – ureteral

1) Anatomia și fiziologia joncțiunii ureterovezicale; 2) Cauzele refluxului vezico – ureteral: a) congenitale: insuficiența trigonală [refluxul primar], duplicarea ureterală completă, ectopia orificiului ureteral, ureterocelul; b) dobândite: trabecularea vezicală, edemul peretelui vezical secundar la cistită, sindrom Eagle-Barret, cauzele iatrogene [prostatectomia, rezecția peretelui vezical posterior, meatotomia ureterală, rezecția ureterocelului]; 3) Tabloul clinic: simptome, semne fizice, ecografice, radiologice, instrumentale și de laborator; 4) Complicații infecțioase și urodinamice; 5) Diagnosticul pozitiv și diferențiat; 6) Tratament conservator și chirurgical: indicații, contraindicații, tipuri de intervenții chirurgicale clasice și endoscopice.

14. Infecțiile nespecifice al sistemului urinar și genital masculin.

A. Infecțiile nespecifice ale rinichilor: 1) pielonefrita acută; 2) pielonefrita cronică; 3) pielonefrita xantogranulomatoasă; 4) bacteriemia și șocul septic; 5) nefrita interstițială și necroza papilară; 6) abscesul renal; 7) carbunculul renal; 8) pionefroza.

B. Infecțiile nespecifice ale vezicii urinare: 1) cistită acută; 2) cistită cronică; 3) cistită interstițială. Diagnosticul diferențiat cu sindromul uretral și cistalgia.

C. Infecțiile nespecifice ale uretrei: 1) Uretrita acută și cronică; 2) Coliculita.

D. Infecțiile nespecifice ale prostatei: 1) clasificarea prostatitei acute și cronice; 2) prostatita bacteriană acută; 3) abscesul prostatei; 4) prostatita bacteriană cronică; 5) prostatita nebacteriană; 6) prostatodinia; 7) sindromul cronic dureros pelvin.

E. Infecțiile nespecifice ale veziculelor seminale. Veziculita. Hemospermia

F. Infecțiile nespecifice ale epididimului: epididimita acută și cronică.

G. Infecțiile nespecifice ale testiculelor și ale scrotului: orhita. Diagnostic diferențiat.

H. Gangrena Fournier.

15. Infecțiile specifice al sistemului urinar și genital masculin.

A. Tuberculoza: etiologie, patogenie, anatomie patologică, tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul conservator și chirurgical. [tuberculoza renală, ureterală, vezicii urinare, prostatei, testiculelor și epididimelor.]

B. Candidoza.

C. Actinomicoza.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 13/54

D. Schistosomiaza (bilharioza).

E. Echinococoza.

F. Filarioza.

16. Maladiile sexual transmisibile la bărbați.

1) Uretrita gonococică și negonococică; 2) rolul infecțiilor hlamidiene micoplasmice și ureoplasmice; 4) trichomonioza; 5) șancrul moale. Diagnostic diferențiat; 6) limfogranulomatoza veneriană; 7) herpesul genital; 8) hepatita virală B și C; 9) HIV-SIDA; 10) sindromul Reiter; 11) scabiesul genital; 12) infecția cu virusul papilomatozei umane (HPV).

17. Litiaza urinară.

A. Teoriile litogenezei; clasificarea și structura calculilor.

B. Litiaza calcică: 1) epidemiologie, evaluarea diagnostică; 2) hipercalcemia: absorbantă, renală, resorbtivă [considerații generale, tratament medicamentos]; 3) alte tulburări metabolice: sarcoidoza, acidoza tubulară renală; 4) hiperoxaluria: primară și secundară; 5) hiperuricemia; 6) hipocitraturia.

C. Litiaza cistică: diagnosticul, tratamentul medicamentos.

D. Litiaza asociată cu infecție (struvite).

E. Litiaza urică (acid uric): diagnostic, farmacoterapie.

F. Tratamentul litiazei urinare: 1) tratament chirurgical deschis și miniminvasiv; 2) pielolitotomia; 3) nefrolitotomia; 4) ureterolitotomia; 5) nefrolitotomia percutanată; 6) litotritia extracorporală și endoscopică; 7) litoextracția. Tratament conservator al litiazei urinare: a) litocinetic, b) litolitic;

G. Profilaxia și metafilaxia litiazei urinare. Tratamentul sanatorial.

H. Litiaza vezicii urinare: simptomatologia, diagnosticul, tratamentul.

I. Litiaza uretrală.

18. Traumatismele sistemului urinar și genital masculin.

A. Diagnosticul de urgență în traumatismele aparatului uro-genital.

B. Traumatismele renale: etiopatogenia, clasificarea, tratamentul.

C. Leziunile ureterului: tabloul clinic, diagnosticul și tratamentul; traumatismul ureteral iatrogen.

D. Leziunile vezicii urinare: clinica, diagnosticul; tratamentul.

E. Traumele uretrei posterioare: etiologia, diagnosticul, tratamentul.

F. Traumele uretrei anterioare: etiologia, diagnosticul, tratamentul.

G. Traumele peniene, scrotului și testiculelor: etiologia, diagnosticul, tratamentul.

19. Tumorile sistemului urinar și genital masculin.

Tumorile renale parenchimatoase

A. Tumori benigne: 1) adenomul; 2) oncocitomul; 3) tumori celulare juxtaglomerulare.

B. Tumori maligne: 1) carcinomul renal cu celule clare (rcc): etiopatogenia, clasificarea, clinica, algoritmul tacticii de investigație, diagnosticul diferențial, tratamentul chirurgical, hormonal, chimioterapeutic; radioterapia, imunoterapia. 2) nefroblastomul (tumora wilms).

Tumori renale mezenchimale

A. Tumori benigne: 1) angiomiolipomul; 2) leiomiomul; 3) hemangioame; 4) lipomul.

B. Tumori maligne: 1) sarcomul renal.

Tumorile secundare ale rinichilor

Tumori uroteliale înalte

Tumorile vezicii urinare (TCC)

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 14/54

Etiopatogenia, clasificarea, clinica, diagnosticul și diagnosticul diferențiat. Tratamentul chirurgical deschis și endoscopic. TUR V. Profilaxia recidivelor. Instilații vezicale.

Tumorile prostatei

A. Cancerul prostatei: 1) incidența, etiopatogenia, clasificarea și simptomatologia; 2) algoritmul de diagnostic, diagnosticul diferențiat; 3) markerii tumorali; 4) biopsia prostatei; 5) tratamentul chirurgical radical și paleativ; 6) prostatectomia radicală; 7) tratamentul antiandrogenic; 8) radioterapia și complicațiile ei, 9) tratamentul cancerului hormonorezistent, chimioterapie; 10) tratamentul paleativ al complicațiilor TUR P; 11) evaluarea dinamică a pacientului cu cancer de prostată.

B. Sarcoma prostatei: etiopatogenia, clinica, diagnosticul și tratamentul

Tumorile organelor genitale masculine

A. Tumorile testicolului: Etiopatogenia, clinica, clasificarea, diagnosticul și diagnosticul diferențiat, tratamentul chirurgical, radio și chimioterapeutic.

B. Tumorile peniene: Etiopatogenia, clinica, clasificarea, diagnosticul și diagnosticul diferențiat, tratamentul.

C. Tumorile uretrei masculine și feminine. Carunculul uretral.

20. Hiperplazia benignă a prostatei.

Hiperplazia benignă a glandelor parauretrale (HBP) (adenomul de prostată): 1) incidența, etiopatogenia, clasificarea și simptomatologia; 2) algoritmul de investigații, diagnosticul diferențiat; 3) tratamentul chirurgical deschis și endoscopic TUR P, ITUP; 4) tratamentul conservator: α -adrenoblocantele, inhibitorii 5α -reductaza, fitoterapia.

21. Vezica urinară neurogenă.

1) Funcția normală a vezicii urinare. Mecanismul micțiunii; 2) Metodele de investigație morfofuncționale a vezicii urinare, urodinamica; 3) clasificarea vezicii neurogene; 4) Vezica urinară hiperactivă; Diagnosticul diferențiat; 5) Tratamentul conservator și chirurgical al vezicii neurogene.

22. Incontinența de urină.

1) Anatomia planșeului pelvin feminin. 2) Etiopatogenia incontinenței de urină; 3) Clasificarea; 4) Diagnosticul diferențiat; 5) Tratamentul chirurgical și conservator al incontinenței de urină; 6) Profilaxia.

23. Alte maladii ale aparatului urinar și genital masculin.

A. Ptoza renală. Etiopatogenie. Diagnostic diferențiat. Tratament.

B. Enuresisul. Etiopatogenie. Diagnostic diferențiat. Tratament.

C. Fistulele vezico-vaginale și vezico-intestinale.

D. Stricturile uretrale. Etiopatogenie. Diagnostic. Tratament. Uretrotomie internă optică. Profilaxia.

E. Boala Ormond: Etiopatogenia, clasificarea, clinica, diagnosticul și tratamentul.

24. Andrologia.

A.1. Etapele dezvoltării sexuale a bărbatului: 2. Dereglarea dezvoltării sexuale, forma constituțional-somatogenă, micropenisul, distrofia adipozo-genitală;

B. Hipogonadismul masculin: 1) Primar [sindromul Turner, s. Klinefelter, s. Del-Castilio, afecțiunile testiculare posttraumatice, inflamatorii și ionizante]; 2) Hipogonadismul hipogonadotrop [idiopatic, s. McCallac-Pasqualini, s. Maddoc, s. Kallmann]. 3) Hipogonadismul secundar tardiv (andropauza).

C. Infertilitatea masculină: 1) Etiologie; 2) Patogenie și clasificare; 3) Metode de diagnostic [explorarea organelor sexuale, ejaculului, secreției prostatice, statutului hormonal, biopsia testiculară, genitografia]; 4) Tratamentul conservator și chirurgical, tehnici de reproducere asistată (TESE, MESE).

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 15/54

D. Disfuncția erectilă: 1) Clasificarea; 2) Etiopatogenia; 3) Metode de investigații, chestionare; 4) Farmacodoplerografia peniană; 5) Tratamentul conservator, rolul inhibitorilor PDE, tratamentul intervențional și chirurgical, protezarea peniană.

E. Ejacularea precoce. Etiopatogenie. Metode de tratament.

F. Priapismul. Etiopatogenie. Diagnostic. Tratament.

G. Boala Peyroni. Etiopatogenie. Diagnostic. Tratament.

H. Scrotul și organele lui: 1) Spermatocelul; 2) varicocelul; 3) hidrocelul; 4) torsiunea cordonului spermatic; 5) Torsiunea paradidimului și epididimului.

25. Hipertensiunea renală și maladiile vasculare renale.

A. Hipertensiunea arterială renală: 1) clasificare, etiopatogenie; 2) tabloul clinic și selectarea pacienților pentru investigații speciale; 3) algoritmul de investigație și tratament.

B. Nefroscleroza primară. Rinichi cardiac.

C. Infarctul renal. Tromboza venelor renale. Hipertensiunea venoasă renală.

26. Insuficiența renală acută.

A. Date generale privind IRA: 1) etiologie; 2) patogenie; 3) clasificare; 4) anatomie patologică; 5) dereglări bioumorale în cadrul IRA; 6) tabloul clinic comun pentru diferite forme de IRA; 7) evoluția IRA; 8) diagnostic; 9) tratamentul IRA și metodele de epurare extrarenale; 10) profilaxia generală și specifică.

B. Formele IRA: 1) IRA prerenală; 2) IRA renală; 3) IRA postrenală (obstructivă).

27. Insuficiența renală cronică. Metodele de epurare extracorporală.

Datele generale: 1) Etiologie; 2) Patogenia: reducerea populației nefronilor funcționali, toxine uremice, modificări ale metabolismului hidro-electrolitic și acido-bazic, dereglarea funcției endocrine a rinichiului, organopatologia în cadrul IRC; 3) Clasificarea, evoluția și tabloul clinic al IRC; 4) Complicațiile IRC; 5) Diagnosticul pozitiv și diferențial;

Tratamentul conservator al IRC:

1) Regimul;

2) Dieta;

3) Sindroamele principale ale uremiei și corectarea lor: a) Hipertensiunea arterială; b) Complicații cardio-vasculare; c) acidoză; d) Hiperpotasiemia; e) Modificările gastro-intestinale; f) Anemia; g) Encefalo – și polineuropatia; h) Osteodistrofia; j) Pruritul.

Metodele eferente în tratamentul IRC:

1) Hemodializa: a) Principii fizico-chimice; b) Utilajul și aparatul medical; c) Tehnica efectuării; d) Abordul vascular; e) Complicații și eficiența; f) Hemodializa cronică la copii și pacienți cu "risc crescut";

2) dializa peritoneală;

3) hemofiltrarea și hemodiafiltrarea;

4) hemoabsorbția;

5) plasmofereza.

28. Transplantarea renală.

1) Imunologia transplantării renale; 2) Recipientul grefei renale, selecția, evaluarea și pregătirea lui; 3) Selecția donatorilor și recoltarea rinichilor; 4) Tehnica transplantării rinichiului; 5) Terapia imunosupresivă în perioada postoperatorie; 6) Complicațiile medicale; 7) Problemele etico-sociale ale substituirii renale.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 16/54

**BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE
pentru medicii rezidenți, specialitatea Urologie**

BAREMUL DEPRINDERILOR PRACTICE: este prezentat în anexa 3.

Notă. În caz de nerealizare a baremului de activități practice rezidentul nu este admis la examenul final de medic specialist. Acest examen va fi susținut numai după îndeplinirea baremului de activități practice, continuând formarea profesională fără bursă și salarizare. Catedrele de specialitate vor stabili modalitatea de însușire suplimentară a deprinderilor practice neîndeplinite.

**LIMITELE DE COMPETENȚĂ ȘI VOLUMUL ASISTENȚEI MEDICALE
acordate de medicii rezidenți**

LIMITELE DE COMPETENȚĂ ȘI VOLUMUL ASISTENȚEI MEDICALE ACORDATE DE MEDICII REZIDENȚI SPECIALITATEA UROLOGIE: sunt prezentate în anexa 4.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 17/54

Bibliografia recomandată la Modulul Urologie

Nr.	A. Literatura obligatorie:
1.	Urologie si nefrologie chirurgicala- red. A. Tanase. Chisinau 2005
2.	Bumbu G., Bumbu A. G. Urologie. Ghid ilustrat de tehnici chirurgicale. Volumul I, II. Oradea, 2013
3.	Proca E. Urologie: curs universitar/ E. Proca, L. Iliescu.- Buc. 2004
4.	Metode moderne de investigatie si tratament in urologie/Sub red. St. Persu.-Buc.,2003.
5.	Урология: Учебник/ Под ред. Н.А.Лопаткина. - 5-е изд., перер. И доп. - М.: Гэотар-мед, 2002
6.	Viorel Bucuras UROLOGY, Timișoara 2005.
7.	Persu S., Ambert V., Jinga V.. Urologie pentru rezidenți. București, 2007
8.	Campbell-Walsh. Edition 10. Ed. Springer, 2012
9.	Smith's General Urology. Edition 17. Ed. Springer, 2008
10.	Paolo Gontero, Roger S. Kirby, Culley C. Carson III. Problem based urology. Ed. Springer, 2013
11.	Alex S. Merseburger, Markus A. Kuczyk, Judd W. Moul. Urology at a glance. Ed. Springer, 2014
12.	Ben Challacombe, Simon Bott. Diagnostic Techniques in Urology. Ed. Springer, 2014
13.	European Association of Urology. Poket Guidelines. 2013 edition.
	B. Literatura suplimentară
1.	Botnaru V. Elemente de nefrologie. - Ch.: Tip.Centrală, 2002
2.	Tratat de tehnici chirurgicale urologice/ sub red.Lucan M..- Bucur.: Infomedica, 2000
3.	Covic A. Nefrologie. Principii teoretice și practice. Iași: Ed.Demiurg 2011.
4.	Covic A. Hemodializa. Principii teoretice și practice. Iași: Ed.Demiurg 2010.
5.	Хинман Ф. Оперативная урология: Атлас: пер.с англ.- М.: Гэо- тар-мед, 2003
6.	John Reynard, Simon Brewster, Suzanne Biers. Oxford handbook of Urology. Oxford University Press, 2013.
7.	Gabriel M.Danovirăth. Handbook of Kidney Transplantation. Third Edition. Los Angeles, California 2001.
8.	Hieu Le Dihn. Extending Donor Pool with Donation after Cardiac Death in Kidney and Liver Transplantation: What is the Price to Pay. University of Liege 2012
9.	Tănase A., Cepoida P. Insuficiența renală. Monografie. Ed.Sirius. Chișinău 2009.
10.	Ceban E. Tratatamentul multimodal al nefrolitiaziei complicate. Monografie. CEP.Medicina, Chișinău 2013.
11.	Tănase A., Cepoida P., Cornea Natalia. „Insuficiența renală acută”. Protocol clinic național, Ed.”T-Par” 2008
12.	Tănase A., Popov M., Cepoida P. „Pielonefrita acută la adult” Protocol clinic național, Ed.”T-Par” 2009
13.	Tănase A., Ghcavii V., Cepoida P. „Adenomul de prostată”. Protocol clinic național, Ed.”T-Par” 2009
14.	Tănase A., Lupașco C., Cepoida P. „Traumatismul renal”. Protocol clinic național, Ed.”T-Par” 2009
15.	Tănase A., Cepoida P., Codreanu I., Gaibu S., Visterniceanu D. „Transplantul renal. Donatorul potențial în viață” Protocol clinic național, Ed.”T-Par” 2013
16.	Physicians Desk Reference. PDR 64 edition, 2010
17.	Dan Theodorescu. The urologic clinics of North America. Follow-up Strategies and Management. Of Recurrence in Urologic Oncology. November, 2003.
18.	Руководство по урологии: В 3-х Т./ Под ред. Н.А.Лопаткина. – М.: Медицина, 1998

Șef Catedră Urologie și nefrologie chirurgicală,
dr. hab. med., prof. universitar

Adrian Tănase

***V. Descrierea desfășurată propriu zisă a Programei de instruire
postuniversitară prin rezidențiat la stagiile conexe ale disciplinei
Urologie:***

STAGIUL DE CHIRURGIE GENERALĂ

Stagiu Chirurgie generală cu o durată de 30 săptămâni (150 zile), 525 ore didactice.

TEMATICA

1. Asepsia și antisepsia
2. Șocul. Clasificarea, diagnosticul, tratamentul
3. Hemoragia. Hemostaza
4. Transfuzia sângelui și a substituenților
5. Anestezia locală. Tehnica blocajelor
6. Chirurgia miniinvazivă
7. Infecția chirurgicală
8. Infecția nozocomială. Antibioticoterapia
9. Plăgile. Clasificarea. Grefa cutanată
10. Politraumatismele
11. Transplantarea țesuturilor și organelor
12. Herniile externe și complicațiile lor
13. Ulcerul gastroduodenal și complicațiile lui
14. Apendicita acută și complicațiile ei
15. Particularitățile apendicitei acute la copii, vârstnici și gravide
16. Ocluzia intestinală
17. Peritonitele. Infarctul enteromezenteric
18. Colecistita acută și cronică și complicațiile
19. Coledocolitiaza. Angiocolita
20. Sindromul biliarelor operați. Icterul mecanic
21. BSO. Sindroamele postvagotomice
22. Pancreatita acută și cronică
23. Chistul hidatic hepatic. Tumorile hepatice
24. Tumorile intestinului subțire. Boala Crohn
25. Fistule intestinului subțire și gros
26. Anusul contra natura
27. Tumorile intestinului gros
28. Colita ulceroasă nespecifică
29. Perirectitele acute și cronice. Fisurile anale
30. Prolapsul rectal. Cancerul rectal

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 19/54

**PROGRAMUL ANALITIC DE PREGĂTIRE PRIN REZIDENȚIAT LA
SPECIALITATEA UROLOGIE (STAGIUL CHIRURGIA GENERALĂ)**

1. Șocul

- 1.1. Clasificarea șocului (hipovolemic, cardiogen, anafilactic, septic). Etiopatogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul
- 1.2. Sindroamele post-șoc. Deficiența multiplă de organe. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul

2. Hemoragia

- 2.1. Hemoragia. Clasificare. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul
- 2.2. Hemostaza. Metodele de hemostază. Indicațiile. Complicațiile. Profilaxia complicațiilor în hemostază
- 2.3. Transfuzia sângelui și a substituenților sanguini. Indicațiile și contraindicațiile. Clasificarea substituenților sanguini. Profilaxia complicațiilor

3. Principiile și bezele generale ale chirurgiei operatorii.

- 3.1. Asepsia și antisepsia. Lucrul în sala pansamente și blocul operator. Lucrul în calitate de soră de operație
- 3.2. Anestezia locală. Tehnica blocajelor novocainice
- 3.3. Tehnica inciziilor, suturilor și ligaturilor. Tehnica biopsiilor ganglionare, cutanate și musculare.

4. Infecția chirurgicală

- 4.1. Etiopatogenia infecției chirurgicale. Clasificarea infecției chirurgicale. Formele anatomo-clinice ale infecțiilor chirurgicale
- 4.2. Infecția nazocomială. Etiopatogenia. Formele clinice. Tabloul clinic. Diagnosticul. Tratamentul. Profilaxia infecției nazocomiale.
- 4.3. Antibioticoterapia. Clasificarea antibioticelor. Persistența microorganismelor la antibiotice. Antibioticogramă. Antibioticoprofilaxia

5. Plăgile

- 5.1. Clasificarea plăgilor. Epitelizarea și cicatrizarea plăgilor. Particularitățile tratamentului chirurgical al plăgilor. Grefa cutanată.

6. Politraumatismele

- 6.1 Etiopatogeneza politraumatismelor. Evaluarea și diagnosticul. Explorarea paraclinică, tratamentul.

7. Transplantarea clinică de țesuturi și organ

- 7.1. Imunologia alogrefei. Combaterea rejecției. Xenografia.
- 7.2. Indicațiile pentru transplantul tisular și de organe. Metodele de recoltarea a țesuturilor și organelor pentru transplantare.

8. Abdomenul

- 8.1 Herniile externe abdominale. Definiție. Clasificarea. Elementele herniare. Etiologia și patogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul
- 8.2. Hernia glisantă. Definiție. Tabloul clinic. Tratamentul. Profilaxia herniilor.

9. Stomacul și duodenul

- 9.1. Maladia ulceroasă. Ulcerul cronic duodenal. Patogeneza. Tabloul cronic și diagnosticul. Diagnosticul diferențial
- 9.2. Ulcerul cronic gastric. Clasificarea Djonson. Etiopatogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul
- 9.3 BSO. Recidiva ulcerului peptic. Ulcerul peptic al jejunului. Fistulă gastro- jejunală, gastrocolică. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 20/54

9.4. Sindroamele postgastrorezectionale. Sindromul stomacului mic. Sindromul Dumping precoce și tardive. Reflux gastrita și reflux esofagita. Etiopatogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul. Sindromul malabsorbției. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

9.5. Sindromul anei aferente (acut și cronic). Etiopatogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

10. Intestinul subțire

9.3. Maladia Crohn. Etiologia și patogeneza. Anatomia patologică. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

9.4. Tumorile intestinului subțire (benigne și maligne). Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

9.3. Fistulele intestinului subțire. Clasificarea. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

9.4. Apendicita acută. Etiopatogeneza. Clasificarea. Anatomia patologică. Tabloul clinic și diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul.

9.5. Complicațiile apendicitei acute. Plasmomul apendicular. Abscesul periapendicular. Pileflebită. Peritonita. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

9.06. Particularitățile apendicitei acute la copii, vârstnici și gravide. Complicațiile postoperatorii

10. Colonul

10.1. Colita ulceroasă nespecifică. Etiologia și patogeneza. Anatomia patologică. Tabloul clinic și diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul.

10.2. Cancerul de colon. Anatomia patologică. Clasificarea. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul. Tabloul clinic și diagnosticul. Complicațiile. Tratamentul.

11. Intestinul. Rect

2.1. Hemoroizii. Etiopatogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul. Complicațiile. Tratamentul.

2.2. Fisura anală. Etiopatogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

2.3. Perirectitele acute și cronice. Etiopatogeneza. Clasificarea. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

2.4. Prolapsul rectal. Etiopatogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

2.5. Cancerul rectal. Clasificarea. Tabloul clinic și diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Complicațiile. Tratamentul.

12. Ficatul

12.1. Chistul hidatic hepatic. Etiologia. Tabloul clinic și diagnosticul. Diagnostic diferențial. Complicațiile. Tratamentul.

12.2. Chisturile hepatice neparazitare. Inflamațiile specifice a ficatului. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

12.3. Sindromul hipertensiunii portale. Clasificarea. Etiopatogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul

13. Vezicula biliară și căile biliare

13.1. Colecistita cronică calculoasă. Etiopatogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul. Complicațiile. Tratamentul

13.2. Colecistita acută calculoasă. Etiopatogeneza. Formele clinice. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul

13.3. Coledocolitiaza. Angiocolită. Etiopatogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul

13.4. Sindromul biliarelor operați. Icterul mecanic. Etiopatogeneza. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul

14. Pancreasul

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 21/54

14.1. Pancreatita acută. Etiopatogeneză. Anatomia patologică. Tabloul clinic și diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul

14.2. Pancreatita cronică. Etiopatogeneză. Anatomia patologică. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

14.3. Chisturile și fistulele pancreatice. Etiopatogeneză. Anatomia patologica. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

15. Splina

15.1. Traumele splinei. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

16. Peritoneul

16.1. Anatomia și fiziologia peritoneului. Leziunile peritoneale.

16.2. Peritonitele. Clasificarea. Etiopatogeneză. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

16.3. Peritonite localizate. Abcesul subdiafragmal. Abcesul bazinului mic. Abcesul interintestinal. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

16.4. Peritonita tuberculoasă. Peritonita ginecologică. Etiopatogeneză. Tabloul clinic și diagnosticul. Tratamentul.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 22/54

Baremul de activități practice în stagiul de Chirurgie generală

Nr.	Manoperelor practice	Operații	Asistenții
1.	Drenaj pleural și abdominal	2	4
2.	Suturarea plăjilor	6	10
3.	Prelucrarea chirurgicală a focarelor	8	15
4.	Apendectomii	3	10
5.	Herniotomii	2	12
6.	Colecistectomii	2	14
7.	Splenectomii	-	6
8.	Suturarea ulcerului perforat	3	14
9.	Gastroenteroanastomoza	2	8
10.	Rezectia intestinală	2	14
11.	Rezectie gastrică	-	5
12.	Hemoroidectomie	6	18
13.	Excizia fisurilor anale	4	15
14.	Excizia condiloamelor	3	18
TOTAL		43	145

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 23/54

Program didactic în stagiul Chirurgie generală

Nr	Denumirea temei	Numărul de ore			
		Prelegeri	Seminare	Lecții practice	Activ. clinica
1.	Asepsia și antisepsia	4	6	7	17
2.	Șocul. Clasificarea, diagnosticul, tratamentul	4	6	8	18
3.	Hemoragia. Hemostaza	4	6	7	17
4.	Transfuzia sângelui și a substituenților	4	6	8	18
5.	Anestezia locală. Tehnica blocajelor	4	6	7	17
6.	Chirurgia miniinvazivă	4	6	8	18
7.	Infecția chirurgicală	4	6	7	17
8.	Infecția nozocomială. Antibioticoterapia	4	6	8	18
9.	Plăgile. Clasificarea. Grefa cutanată	4	6	8	18
10.	Politraumatismele	4	6	8	18
11.	Transplantarea țesuturilor și organelor	4	6	7	17
12.	Herniile externe și complicațiile lor	4	6	8	18
13.	Ulcerul gastroduodenal și complicațiile lui	4	6	7	17
14.	Apendicita acută și complicațiile ei	4	6	7	17
15.	Particularitățile apendicitei acute la copii, vârstnici și gravide	4	6	7	17
16.	Ocluzia intestinală	4	6	8	18
17.	Peritonitele. Infarctul enteromezenteric	4	6	8	18
18.	Colecistita acută și cronică și complicațiile	4	6	7	17
19.	Coledocolitiaza. Angiocolita	4	6	8	18
20.	Sindromul biliarelor operați. Icterul mecanic	4	6	8	18
21.	BSO. Sindroamele postvagotomice	4	6	7	17
22.	Pancreatita acută și cronică	4	6	7	17
23.	Chistul hidatic hepatic. Tumorile hepatice	4	6	8	18
24.	Tumorile intestinului subțire. Boala Crohn	4	6	7	17
25.	Fistule intestinului subțire și gros	4	6	8	18
26.	Anusul contra natura	4	6	7	17
27.	Tumorile intestinului gros	4	6	8	18
28.	Colita ulceroasă nespecifică	4	6	7	17
29.	Perirectitele acute și cronice. Fisurile anale	4	6	8	18
30.	Prolapsul rectal. Cancerul rectal	4	6	7	17
31.	Simulare virtuală				24
TOTAL ORE		120	180	225	525

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 24/54

STAGIUL DE CHIRURGIE TORACICĂ

Stagiu Chirurgie toracică cu o durată de 4 săptămâni (20 zile), 70 ore didactice.

Tematica

1. Explorarea imagistica a toracelui
2. Anatomia chirurgicală a organelor toracice
3. Traumatisme toracice închise si deschise
4. Politraumatisme cu componenta toracica
5. Infecții pleuropulmonare chirurgicale
6. Pneumotorace
7. Tumori pulmonare benigne si maligne
8. Chistul hidatic pulmonar
9. Intervenții de granița
10. Mediastinul: afecțiuni inflamatorii, tumori benigne si maligne
11. Patologii chirurgicale ale esofagului cervical și toracic
12. Traheostomie
13. Boli pulmonare interstițiale. Sindromul Goodpasture.

Baremul de activități practice în stagiul de chirurgie toracică

N	Manevre practice	Numărul manevrelor efectuate	
		Operat	Asistat
1.	Toracotomia/toracorafia	3	7
2.	Puncții pleurale	5	15
3.	Drenaj pleural	2	8
4.	Primul ajutor în fracturi costale, volet costal	1	3
5.	Primul ajutor în plagile toraco-pulmonare	1	3
6.	Toracosopia	1	3
7.	Toracotomia/toracorafia	3	7
8.	Puncții pleurale	5	15
9.	Drenaj pleural	2	8
10.	Primul ajutor în fracturi costale, volet costal	1	3
11.	Primul ajutor în plagile toraco-pulmonare	1	3
12.	Toracosopia	1	3

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 25/54

Program didactic în stagiul de chirurgie toracică

Tematica	Prelegeri	Seminare	Lecții practice	Activ. clinica
Explorarea imagistica a toracelui	2	2	8	12
Anatomia chirurgicală a organelor toracice	2	2	8	12
Traumatisme toracice închise si deschise	2	2	8	12
Politraumatisme cu componenta toracica	2	2	4	8
Infecții pleuropulmonare chirurgicale	2	2	8	12
Pneumotorace	2	2	8	12
Tumori pulmonare benigne si maligne	2	-	8	10
Chistul hidatic pulmonar	2	-	8	10
Intervenții de granița	2	-	4	6
Mediastinul: afecțiuni inflamatorii, tumori benigne si maligne	2	2	8	12
Patologii chirurgicale ale esofagului cervical și toracic	2	-	8	10
Traheostomie	2	2	8	12
Boli pulmonare interstițiale. Sindromul Goodpasture.	2	2	8	12
Total	26	18	96	140

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 26/54

STAGIUL DE CHIRURGIE VASCULARĂ

Stagiul Chirurgie vasculară cu o durată de 6 săptămâni (40 zile), 140 ore didactice.

TEMATICA

1. Imagistica patologiei vasculare
2. Insuficiența cerebro-vasculară cronică
3. Traumatisme vasculare și politraumatisme cu componenta vasculară
4. Aneurisme arteriale
5. Ischemia arterială acută periferică
6. Arteriopatii cronice obstructive
7. Boala varicoasă a membrilor inferioare
8. Trombozele venoase. Boala tromboembolică
9. Sindromul posttrombotic
10. Limfedemul
11. Tehnica suturi vasculare
12. Procedeele diagnostice și curative endovasculare

Baremul de activități practice în stagiul de chirurgie vasculară

N	Manevre practice	Numărul manevrelor efectuate	
		Operat	Asistat
	Suturi vasculare	3	15
	Cura varicelor membrilor inferioare	1	15
	Simpatectomie lombară	1	5
	Plastii vasculare cu vena	-	5
	Plastii vasculare cu grefe	-	10
	Embolectomie periferice	1	5
	Arteriografie	-	5
	Acces vascular pentru dializa	1	3

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 27/54

Program didactic în stagiul de chirurgie vasculară

Tematica	Prelegeri	Seminare	Lecții practice	Activ. clinica
Imagistica patologiei vasculare	4	2	16	22
Insuficiența cerebro-vasculară cronică	4	2	16	22
Traumatisme vasculare si politraumatisme cu componenta vasculară	4	2	12	18
Anevrisme arteriale	4	2	12	18
Ischemia arterială acuta periferica	4	2	12	18
Arteriopatii cronice obstructive	4	2	16	22
Boala varicoasă a membrelor inferioare	4	2	16	22
Trombozele venoase. Boala tromboembolica	2	2	8	12
Sindromul posttrombotic	2	4	16	22
Limfedemul	2	2	8	12
Tehnica suturi vasculare	4	4	70	78
Procedeele diagnostice și curative endovasculare	4	2	8	14
Total	42	28	210	280

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 28/54

STAGIUL DE NEFROLOGIE

Stagiu Nefrologie cu o durată de 4 săptămâni (20 zile), 70 ore didactice.

Tematica

I. Fiziopatologia renală

1. - tulburări de diureză
2. -tulburări de micțiune
3. -rinichiul și metabolismul apei și electrolitilor
4. -rinichiul și echilibrul acido -bazic

II. Marile sindroame nefrologice

1. nefritic
2. nefrotic
3. hipertensiv
4. insuficiența renală acută și cronică nonobstructivă
5. tratamentul insuficienței renale acute și cronice

III. Sindroame nefrologice particulare

IV. Imunologia nefropatiilor

V. Noțiuni de terapie nefrologică

VI. Diagnosticul diferențial în nefropatii.

Program didactic în stagiul de nefrologie și reumatologie

Tema	Prelegeri	Seminare	Lucrul practic	Activ. Clinică
I. Fiziopatologia renală	2	2	4	10
1. Tulburări de diureză				
2. Tulburări de micțiune				
3. Rinichiul și metabolismul apei și electrolitilor				
4. Rinichiul și echilibrul acido -bazic				
II. Marile sindroame nefrologice	6	2	10	20
1. nefritic				
2. nefrotic				
3. hipertensiv				
4. insuficiența renală acută și cronică nonobstructivă		2		
5. tratamentul insuficienței renale acute și cronice		2		
III. Sindroame nefrologice particulare	2	2	6	10
IV. Imunologia nefropatiilor	2	2	4	5
V. Noțiuni de terapie nefrologică	2	4	4	10
VI. Diagnosticul diferențial în nefropatii.	2	6	4	15
Total	16	22	32	70

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 29/54

**STAGIUL DE IMAGISTICĂ, RADIOLOGIE INTERVENȚIONALĂ ȘI
RADIOPROTECȚIE**

Stagiu Imagistica, Radiologie intervențională și radioprotecție cu o durată de 10 săptămâni (50 zile), 175 ore didactice.

Tematica

I. Noțiuni generale despre ecografia aparatului uro-genital masculin.

1. Indicații și limite ale explorării ecografice
2. Pregătirea pacientului pentru examinare
3. Semiologie ultrasonografică de bază
4. Secțiuni elementare în ecografie
5. Explorarea ecografică a urgențelor abdominale
6. Explorarea ecografică a rinichiului
7. Explorarea ecografică a micului bazin

II. Radiologie (tehnici de examen radiologic și interpretare) clasică:

1. Radiologie reno –vezicală simplă
2. Urografie și variantele ei (convențională, prin perfuzie, minută, cu diuretic)
3. Pielografia și ureteropielografia (UPR) - anterogradă, retrogradă.
4. Uretrocistografia (micțională, retrogradă)
5. Investigații particulare radiologice

III. Angiografia renală și suprarenală (Seldinger, extracție digitală)

1. Metode de dilatare endoluminală
2. Cavografia și flebografia
3. Limfografia

IV. Diagnosticul cu izotopi în urologie

1. Scintigrafia renală (scintigrafia renală statică, scintigrafia renală secvențială, scintigrafia renală cu nefrogramă izotopică)
2. Scintigrafia glandei suprarenale
3. Scintigrafia osoasă
4. Limfoscintigrama

V. Radiologia intervențională la nivelul aparatului urinar

VI. Tomografia computerizată în explorarea afecțiunilor urologice:

- Explorarea TC a rinichiului

- Explorarea TC a retroperitoneului

- Explorarea TC a pelvisului (prostata, vezica urinară, testicul ectopic)

VII. Rezonanța magnetică nucleară abdomino –pelvină

VIII. Explorarea în transplantul renal

IX. Explorarea imagistică în IRA

X. Explorarea imagistică în IRC

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 30/54

*Baremul de activități practice în stagiul de imagistică, radiologie intervențională și
radioprotecție*

<i>N</i>	<i>Manevre practice</i>	<i>Numărul manevrelor efectuate</i>	
		<i>Operat</i>	<i>Asistat</i>
1.	Interpretare RRVs	100	10
2.	Interpretare UIV	50	5
3.	Interpretare TC	50	5
4.	Interpretare RMN	20	5
5.	Interpretare scintigrafie renală	10	
6.	Ecografie renală	20	10
7.	Ecografia prostatei	20	10
8.	Ecografia organelor genitale	20	10

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 31/54

*Program didactic în stagiul de imagistică, radiologie intervențională și
radioprotecție*

Tema	Prelegeri	Seminare	Lucrul practic	Activ. Clinică
I.Noțiuni generale despre ecografia aparatului uro-genital masculin. 1. Indicații și limite ale explorării ecografice 2. Pregătirea pacientului pentru examinare 3. Semiologie ultrasonografică de bază 4. Secțiuni elementare în ecografie 5. Explorarea ecografică a urgențelor abdominale 6. Explorarea ecografică a rinichiului 7. Explorarea ecografică a micului bazin	2	2	3	7
II. Radiologie (tehnici de examen radiologic și interpretare) clasică:	2	2	3	7
1. Radiologie reno –vezicală simplă	1	2	3	6
2. Urografie și variantele ei (convențională, prin perfuzie, minutată, cu diuretic)	2	2	3	7
4. Pielografia și ureteropielografia (UPR) - anterogradă, retrogradă.	1	2	3	6
4.Uretrocistografia (micțională, retrogradă)	2	2	3	7
5. Investigații particulare radiologice	2	2	3	7
III. Angiografia renală și suprarenală (Seldinger, extracție digitală)	1	2	3	6
4. Metode de dilatare endoluminală	1	3	3	7
5. Cavografia și flebografia	2	2	3	7
6. Limfografia	2	2	3	7
IV. Diagnosticul cu izotopi în urologie	1	3	3	7
1. Scintigrafia renală (scintigrafia renală statică, scintigrafia renală secvențială, scintigrafia renală cu nefrograma izotopică)	2	3	3	7
2. Scintigrafia glandei suprarenale	1	3	3	7
3. Scintigrafia osoasă	1	2	3	6
4. Limfoscintigrama	2	2	3	7
V.Imun Radiologia intervențională la nivelul aparatului urinar ologia nefropatiilor	2	3	3	8
VI.Tomografia computerizată în	1	3	3	7

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 32/54

<i>explorarea afecțiunilor urologice:</i> Noțiuni de terapie nefrologică				
1.Explorarea TC a rinichiului	2	3	3	8
2. Explorarea TC a retroperitoneului	1	3	3	7
3. Explorarea TC a pelvisului (prostata, vezica urinară, testicul ectopic)	2	3	3	8
VII.Rezonanța magnetică nucleară abdomino – pelvină	1	3	3	7
VII. Explorarea în transplantul renal	2	2	3	7
VIII.Explorarea imagistică în IRA	2	2	3	7
IX. Explorarea imagistică în IRC	2	2	3	7
Total	40	60	75	175

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 33/54

STAGIUL DE ANESTEZIOLOGIE ȘI REANIMATOLOGIE

Stagiu Anesteziologie și reanimatologie cu o durată de 4 săptămâni (20 zile), 70 ore didactice.

Tematica

1. Fiziologia sistemului excretor și importanța sa pentru anestezie și reanimare. Analgezia și anestezia. Metode, tehnică, aparataj, instrumente, utilaj. Preparate medicamentoase.
2. Pregătirea preoperatorie a bolnavilor urologici, inclusiv cu dereglări funcționale a rinichilor. Particularitățile anesteziei la pacienții vîrstnici și în caz de patologie concomitentă.
3. Perioada postoperatorie. Tactica observației dinamice. Principiile perfuziei intravenoase. Nutriția parenterală. Analgezia postoperatorie. Metode, tehnică, complicații.
4. Insuficiența renală acută și cronică. Rolul terapiei intensive. Corectarea dereglărilor echilibrului hidroionic și acido-bazic.
5. Insuficiența pulmonară acută. Edemul pulmonar. Sindromul bronhoobstructiv. Trombembolia arterei pulmonare. Principiile terapiei intensive și reanimarea.
6. Insuficiența cardiovasculară acută. Criza hipertonică. Metode complexe de diagnostic și tratament al dereglărilor de circulație sanguină.
7. Hemotransfuzia. Complicații posttransfuzionale.
8. Starea septică. Terapie intensivă și reanimarea. Insuficiența poliorganică. Sindromul hepatorenal.
9. Stopul cardiorespirator. Complexul de reanimare. Moartea clinică și biologică

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 34/54

Program didactic în stagiul anesteziologie și reanimatologie

Tema	Prelegeri	Seminare	Lucrul practic	Activ. Clinică
1. Fiziologia sistemului excretor și importanța sa pentru anestezie și reanimare. Analgezia și anestezia. Metode, tehnică, aparataj, instrumente, utilaj. Preparate medicamentoase.		1	2	3
2. Pregătirea preoperatorie a bolnavilor urologici, inclusiv cu dereglări funcționale a rinichilor. Particularitățile anesteziei la pacienții vîrstnici și în caz de patologie concomitentă.	2	2	2	6
3. Perioada postoperatorie. Tactica observației dinamice. Principiile perfuziei intravenoase. Nutriția parenterală. Analgezia postoperatorie. Metode, tehnică, complicații.	2	2	2	6
4. Insuficiența renală acută și cronică. Rolul terapiei intensive. Corectarea dereglărilor echilibrului hidroionic și acido-bazic.		1	2	3
5. Insuficiența pulmonară acută. Edemul pulmonar. Sindromul bronhoobstructiv. Trombembolia arterei pulmonare. Principiile terapiei intensive și reanimarea.	2	2	2	6
6. Insuficiența cardiovasculară acută. Criza hipertonică. Metode complexe de diagnostic și tratament al dereglărilor de circulație sanguină.	1	1	1	3
7. Hemotransfuzia. Complicații posttransfuzionale.		1	2	3
8. Starea septică. Terapie intensivă și reanimarea. Insuficiența poliorganică. Sindromul hepatorenal.	1	1	1	3
9. Stopul cardiorespirator. Complexul de reanimare. Moartea clinică și biologică.	1	1	1	3
Total	16	22	32	70

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 35/54

STAGIUL DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

Stagiu Anatomie patologică cu o durată de 4 săptămâni (20 zile), 70 ore didactice.

Tematica

1. Aspecte generale ale serviciului anatomopatologic
2. Anatomia normală, structura microscopică, histofiziologia și embriologia sistemului urogenital
3. Biopsia rinichilor și prostatei, particularitățile procesării materialului tisular. Investigațiile citopatologice.
4. Malformațiile congenitale ale rinichilor, căilor urinare și organelor genitale.
5. Afecțiunile glomerulare ale rinichilor (glomerulopatiile)
6. Afecțiunile tubulare ale rinichilor (tubulopatiile)
7. Afecțiunile interstițiale ale rinichilor. Nefrita tubulointerstițială
8. Pielonefrita și infecția tractului urinar
9. Afecțiunile vasculare ale rinichilor
10. Afecțiunile ureterelor și vezicii urinare
11. Urolitiază
12. Caracteristica morfopatologică a insuficienței renale acute și cronice
13. Afecțiunile inflamatorii ale prostatei, testiculelor și epididimului
14. Tuberculoza sistemului urogenital
15. Hiperplazia prostatei
16. Tumorile epiteliale și mezenchimale ale prostatei. Carcinomul de prostată
17. Tumorile benigne epiteliale și mezenchimale ale rinichilor și tractului urinar
18. Carcinoamele rinichilor și vezicii urinare
19. Tumorile benigne și maligne ale testiculelor și epididimului
20. Aspecte morfopatologice ale transplantului renal

PROGRAMUL ANALITIC DE PREGĂTIRE PRIN REZIDENȚIAT LA
SPECIALITATEA UROLOGIE (ANATOMIE PATOLOGICĂ)

Cunoașterea substratului morfologic al afecțiunilor aparatului urogenital este absolut necesară pentru interpretarea obiectivă a semnelor clinice, stabilirea diagnosticului corect și a tratamentului. Investigațiile histopatologice pe material biopsic și postoperator ocupă un loc major în procesul de examinare a pacienților respectivi, atât la etapa de stabilire a diagnosticului clinic, cât și în dinamica evoluției proceselor patologice.

Una din condițiile obligatorii pentru înțelegerea modificărilor, care survin în cursul bolilor este cunoașterea la nivel adecvat a anatomiei și histologiei normale a diferitelor componente ale sistemului urogenital.

Programul include 4 compartimente:

1. Aspecte generale ale serviciului de anatomie patologică

Structura și scopurile serviciului anatomopatologic. Biopsia: definiție, importanța în diagnosticul intravital al bolilor, varietățile biopsiilor, caracteristica lor. Biopsiile endoscopice.

Scopurile necropsiei anatomopatologice. Cerințele privitor la perfectarea fișei medicale a bolnavului de staționar în cazurile de deces al pacienților.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 36/54

Structura și principiile de formulare a diagnosticului clinic și anatomopatologic.

Noțiunea de boală principală în aspect clinic și anatomopatologic.

Complicațiile letale ale bolii principale, cauzele, variantele.

Bolile concomitente.

Cauza nemijlocită a decesului. Tanatogeneza.

Epicriza clinică-anatomică.

Polipatiile. Boală principală combinată, varietățile (boli concurente și asociate, combinația bolii principale cu o boală de fond).

Bolile iatrogene: noțiune, clasificarea, cauzele, formularea diagnosticului.

Forma internațională a certificatului medical constatator al decesului. Regulile de completare a certificatului medical de deces (inclusiv în cazurile de patologie iatrogenă).

Confruntarea diagnosticului clinic cu cel anatomopatologic, categoriile de divergențe. Cauzele divergențelor diagnosticului clinic și anatomopatologic. Erorile medicale, variantele lor, cauzele.

Conferințele clinico-anatomice și Comisiile curative de control: scopurile, principiile de organizare, importanța în perfecționarea nivelului profesional al medicilor clinicieni.

Schema recenziei fișelor medicale.

2. Anatomia normală, structura microscopică, histofiziologia și embriologia organelor sistemului urogenital.

3. Biopsia rinichilor și prostatei, particularitățile prelevării și procesării materialului tisular pentru microscopia fonică, electronică, examenul imunohistochimic și morfometric. Investigațiile citopatologice în afecțiunile urogenitale. Confruntările clinico-histo-citopatologice și interpretarea rezultatelor investigațiilor morfologice.

4. Anatomia patologică a afecțiunilor sistemului urogenital.

1) Malformațiile congenitale ale rinichilor, căilor urinare și organelor genitale.

2) Afecțiunile glomerulare ale rinichilor (glomerulopatiile): etiologia, patogeneza, clasificarea, caracteristica macroscopică și histopatologică, aspecte ultrastructurale și imunomorfologice, consecințele, complicațiile. Substratul morfologic al sindromului nefritic și al sindromului nefrotic.

3) Afecțiunile tubulare ale rinichilor (tubulopatiile). Necroza tubulară acută: etiologia, patogeneza, stadiile evoluției clinico-morfologice, caracteristica macroscopică și histopatologică, consecințele, complicațiile. Nefropatia mielomatoasă și gutoasă.

4) Afecțiunile interstițiale ale rinichilor. Nefrita tubulointerstițială: etiologia, patogeneza, caracteristica macroscopică și histopatologică, aspecte ultrastructurale și imunomorfologice, consecințele, complicațiile.

5) Pielonefrita și infecția tractului urinar: etiologia, patogeneza, varietățile, caracteristica macroscopică și histopatologică, consecințele, complicațiile.

6) Afecțiunile vasculare ale rinichilor: nefroscleroza primară hipertensivă și aterosclerotică, nefroscleroza secundară.

7) Afecțiunile ureterelor și vezicii urinare: uropatia obstructivă, ureterita, cistita, malacoplakia, procesele proliferative și metaplastice.

8) Urolitiază: etiologia, patogeneza, caracteristica macroscopică și histopatologică, consecințele, complicațiile.

9) Caracteristica morfopatologică a insuficienței renale acute și cronice.

10) Afecțiunile inflamatorii ale prostatei, testiculelor și epididimului.

11) Tuberculoza sistemului urogenital, manifestările macro-microscopice, evoluția, consecințele, complicațiile.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 37/54

- 12) Hiperplazia prostatei: etiologia, patogeneza, varietățile morfologice, caracteristica macroscopică și histopatologică, consecințele, complicațiile.
- 13) Tumorile epiteliale și mezenchimale ale prostatei, clasificarea OMS, histogeneza. Carcinomul de prostată: clasificarea OMS, histogeneza, criteriile de diagnostic histopatologic și citologic, diagnosticul diferențial, extensia locală și metastazarea, indicatorii tisulari de prognostic, modificările histopatologice post-terapeutice, markerii histogenetici.
- 14) Tumorile benigne epiteliale și mezenchimale ale rinichilor și tractului urinar, caracteristica lor macro- și microscopică.
- 15) Carcinoamele rinichilor și vezicii urinare: clasificarea OMS, histogeneza, criteriile de diagnostic histopatologic și citologic, diagnosticul diferențial, extensia locală și metastazarea, indicatorii tisulari de prognostic, modificările histopatologice post-terapeutice.
- 16) Tumorile benigne și maligne ale testiculelor și epididimului, clasificarea OMS, caracteristica morfopatologică.
- 17) Aspecte morfopatologice ale transplantului renal.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 38/54

Program didactic în stagiul anatomie patologică

		Prele geri	Lucr. pract.	Activ. clinică	Total
1	Aspecte generale ale serviciului anatomopatologic	1	2	2	5
2	Anatomia normală, structura microscopică, histofiziologia și embriologia sistemului urogenital		1	1	2
3	Biopsia rinichilor și prostatei, particularitățile procesării materialului tisular. Investigațiile citopatologice.	1	2	2	5
4	Malformațiile congenitale ale rinichilor, căilor urinare și organelor genitale.		1	1	2
5	Afecțiunile glomerulare ale rinichilor (glomerulopatiile)	1	1	1	3
6	Afecțiunile tubulare ale rinichilor (tubulopatiile)		1	1	2
7	Afecțiunile interstițiale ale rinichilor. Nefrita tubulointerstițială	1	2	2	5
8	Pielonefrita și infecția tractului urinar		1	1	2
9	Afecțiunile vasculare ale rinichilor	1	2	2	5
10	Afecțiunile ureterelor și vezicii urinare		1	1	2
11	Urolitiază	1	2	2	5
12	Caracteristica morfopatologică a insuficienței renale acute și cronice		1	1	2
13	Afecțiunile inflamatorii ale prostatei, testiculelor și epididimului	1	2	2	5
14	Tuberculoza sistemului urogenital		1	1	2
15	Hiperplazia prostatei	1	2	2	5
16	Tumori epiteliale și mezenchimale ale prostatei. Carcinomul de prostată		1	1	2
17	Tumori benigne epiteliale și mezenchimale ale rinichilor și tractului urinar	1	2	2	5
18	Carcinoamele rinichilor și vezicii urinare		1	1	2
19	Tumori benigne și maligne ale testiculelor și epididimului	1	2	2	5
20	Aspecte morfopatologice ale transplantului renal		2	2	4
	În total	10	30	30	70

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 39/54

STAGIUL DE FARMACOLOGIE CLINICĂ

Stagiu Farmacologie clinică cu o durată de 2 săptămâni (10 zile), 35 ore didactice.

Tematica

1. Bazele farmacoterapiei rationale. Medicina bazată pe dovezi. Sistemul - "formular". Metodele de selectare a substanțelor medicamentoase. Medicamentele și calitatea vieții. Factorii ce împiedică farmacoterapia rațională. Complanța și concordanța.
2. Procesele farmacoterapiei. Aplicările practice ale analizei terapiei medicamentoase. Rolul farmacocineticii și farmacodinamiei în alegerea rațională a dozei și timpului de acțiune a medicamentului. Monitorizarea farmacoterapiei.
3. Particularitățile farmacoterapiei și fitoterapiei în perioada fertilității, sarcinii și alaptării.
4. Particularitățile farmacoterapiei raționale la pacienții geriatrici.
5. Farmacogenetica. Fenomenele farmacogenetice specifice. Farmacogenomica. Terapia genetică și rolul ei în practica urologică și nefrologică.
6. Farmacologia clinică a medicamentelor utilizate în infecții ale tractului urinar. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu infecții ale tractului urinar.
7. Farmacologia clinică a medicamentelor utilizate în insuficiența renală. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu insuficiența renală acută.
8. Farmacologia clinică a medicației folosită în tratamentul glomerulonefritei. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu glomerulonefrită.
9. Farmacologia clinică a medicamentelor folosite în dereglări hidro-electrolitice și acido-bazice. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu dereglări ale echilibrului hidro- electrolitic și acido-bazic. Medicamentele folosite în chirurgia fără sânge.
10. Farmacologia clinică a substanțelor medicamentoase folosite în disfuncții erectile. Farmacoterapia rațională în disfuncții erectile. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu afecțiuni ale prostatei.
11. Farmacologia clinica a medicamentelor folosite în tratamentul și profilaxia urolitiazii. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu urolitiaza. Principiile farmacoterapiei raționale a pacienților cu dereglări ale micturității. (opțional)
12. Interacțiunile medicamentoase în practica urologică și nefrologică. Acțiunea interacțiunii medicamentelor și a produselor alimentare asupra eficacității farmacoterapeutice. Reacțiile adverse ale medicamentelor. Medicamente ce induce dereglări ale funcției renale. Influența diminuării funcției renale asupra eficacității farmacoterapiei. Medicamentele și dializa. (opțional)

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 40/54

Program didactic în stagiul farmacologie clinică

Tema	Prelegeri	Seminare	Lucrul practic	Activ. Clinică
1. Bazele farmacoterapiei rationale. Medicina bazată pe dovezi. Sistemul - "formular". Metodele de selectare a substanțelor medicamentoase. Medicamentele și calitatea vieții. Factorii ce împiedică farmacoterapia rațională. Complanța și concordanța.	1		1	2
2. Procesele farmacoterapiei. Aplicările practice ale analizei terapiei medicamentoase. Rolul farmacocineticii și farmacodinamiei în alegerea rațională a dozei și timpului de acțiune a medicamentului. Monitorizarea farmacoterapiei.	1	1	1	3
3. Particularitățile farmacoterapiei și fitoterapiei în perioada fertilității, sarcinii și alaptării.	1		1	2
4. Particularitățile farmacoterapiei raționale la pacienții geriatrici.	1	1	1	3
5. Farmacogenetica. Fenomenele farmacogenetice specifice. Farmacogenomica. Terapia genetică și rolul ei în practica urologică și nefrologică.	1	1	1	3
6. Farmacologia clinică a medicamentelor utilizate în infecții ale tractului urinar. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu infecții ale tractului urinar.	1	1	1	3
7. Farmacologia clinică a medicamentelor utilizate în insuficiența renală. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu insuficiența renală acută.	1	1	1	3
8. Farmacologia clinică a medicației folosită în tratamentul glomerulonefritei. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu glomerulonefrită.	1	1	1	3
9. Farmacologia clinică a medicamentelor folosite în dereglări hidro-electrolitice și acido-bazice. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu dereglări ale echilibrului hidro- electrolitic și acido-bazic. Medicamentele folosite în chirurgia fără sânge.	1	1	2	4
10. Farmacologia clinică a substanțelor	1	1	1	3

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 41/54

medicamentoase folosite în disfuncții erectile. Farmacoterapia rațională în disfuncții erectile. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu afecțiuni ale prostatei.				
11. Farmacologia clinica a medicamentelor folosite in tratamentul și profilaxia urolitiazii. Particularitatile farmacoterapiei rationale a pacientilor cu urolitiaza. Principiile farmacoterapiei rationale a pacientilor cu dereglari ale micturitei. (opțional)	1	1	1	3
12. Interacțiunile medicamentoase în practica urologică și nefrologică. Acțiunea interacțiunii medicamentelor și a produselor alimentare asupra eficacității farmacoterapeutice. Reacțiile adverse ale medicamentelor. Medicamente ce induce dereglări ale funcției renale. Influența diminuării funcției renale asupra eficacității farmacoterapiei. Medicamentele și dializa. (opțional)	1	1	1	3
Total	12	10	13	35

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 42/54

STAGIUL DE GINECOLOGIE

Stagiu Ginecologie cu o durată de 2 săptămâni (20 zile), 70 ore didactice.

Tematica

1. Fistulele urogenitale. Etiologie. Clasificare. Diagnostic. Clinica. Tratament.
2. Complicațiile renale ale gravidității și rolul lor în apariția și evoluarea maladiilor urologice – pielonefrita, nefrolitiaza, tuberculoza
3. Nefropatia gravidelor și patologia sistemului urogenital.
4. Rolul maladiilor ginecologice în apariția și evoluarea patologiei urogenitale (adnexite, endometrite, perimetrite, fibromiome a ureterului, intervențiile chirurgicale ginecologice și aderențele postoperatorii).
5. Prolapsul genital
6. Incontinența de urină
7. Tumorile utero -anexiale
8. Sarcina extrauterină

Program didactic în stagiul ginecologie

Tema	Prelegeri	Seminare	Lucrul practic	Activ. Clinică
1. Fistulele urogenitale. Etiologie. Clasificare. Diagnostic. Clinica. Tratament.	2	3	4	9
2. Complicațiile renale ale gravidității și rolul lor în apariția și evoluarea maladiilor urologice – pielonefrita, nefrolitiaza, tuberculoza	2	3	4	9
3. Nefropatia gravidelor și patologia sistemului urogenital.	2	3	4	9
4. Rolul maladiilor ginecologice în apariția și evoluarea patologiei urogenitale (adnexite, endometrite, perimetrite, fibromiome a ureterului, intervențiile chirurgicale ginecologice și aderențele postoperatorii).	2	3	4	9
5. Prolapsul genital	2	3	4	9
6. Incontinența de urină	2	3	4	9
7. Tumorile utero -anexiale	2	2	4	8
8. Sarcina extrauterină	2	2	4	8
Total	16	22	32	70

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 43/54

STAGIUL DE ANATOMIE TOPOGRAFICĂ

Stagiu Anatomie topografică cu o durată de 2 săptămîni (10 zile), 70 ore didactice.

Tematica

1. Abdomenul. Anatomia chirurgicală a peretelui abdominal antero-lateral. Anatomia chirurgicală și mecanismul de producere a herniilor abdominale externe. Structura, tipurile și clasificarea herniilor. Principii și procedee operatorii în plastia Canalului ternal. Topografia peretelui antero-lateral (disecarea stratigrafă prin căi de acces operatorii). Anatomia chirurgicală a zonelor slabe și însușirea tehnicii laparotomiei și hernioplastiei canalului hernal în herniile inghinale, femurale, ombilicale și a liniei albe prin diferite procedee.
2. Argumentarea anatomo-topografică a intervențiilor chirurgicale pe abdomen. Topografia peritoneului și raportul lui cu organele abdominale. Particularități operatorii pe tubul gastro-intestinal. Anastomozele și sutura intestinală. Tehnica apendicectomie (film didactic). b. Anatomia chirurgicală a organelor cavității perineale supraintramezocolică). Însușirea intervențiilor chirurgicale – rezecția intestinului subțire, apendicectomie, suturii intestinale, tehnicii suturării, plăgilor intestinal enteroanastomozelor.
3. Anatomia chirurgicală a organelor extraperitoneale și regiunii lombare. Argumentarea topografică a căilor de acces extra- și intra-peritoneale pe organele extraperitoneale. Căi de răspândire a infecției purulente din spațiul extraperitoneal. Blocajul paranefral. Blocajul după precedeele Scolnicov. Sutura ureterului și operații pe ureter.
4. Topografia bazinului și perineului. Aparatul osteoligamentar. Dimensiunile și forma bazinului, pelvimetria externă și internă. Diferențieri individuale de sex și vârstă. Pereții bazinului mic și planșeul pelvian. Regiunea fisieră. Cavitățile bazinului. Limitele osteofibroase ale aperturilor superioară și inferioară. Etajele bazinului: peritoneal, subperitoneal și subcutanat. Topografia perineului la bărbați și femei. Pliurile peritoneului (Douglas). Fasciile și spațiile de țesut celulo-adipos ale bazinului. Vascularizarea și inervația. Sistemul venos și limfatic. Topografia vezicii urinare și uretrei. Porțiunea pelviană a ureterelor. Anatomia chirurgicală a intestinului rect.
5. Anatomia chirurgicală a spațiilor de țesut celulo-adipos a micului bazin și căilor de difuzare a colecțiilor purulente în regiunile limitrofe. Însușirea intervențiilor chirurgicale în caz de purulențe (incizii, căi de acces și diverse procedee de drenare și administrare a medicamentelor), blocajul intrapelvin după Scolnicov – Selivanov și a nervului rușinos.
6. Însușirea tehnicii de aplicare a suturii în caz de fistulă stercorală (fecaloidă), vezicorect și urogenitală, puncției și suturării plăgilor vezicelei urinare și ureterului (ureterorafie), operațiilor în caz de prolaps uterin (histero-ptoza) și colpoptoza. Sutura plăgilor intestinului gros și subțire.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 44/54

Program didactic în stagiul anatomie topografică

Tema	Prelegeri	Seminare	Lucrul practic	Activ. Clinică
1. Abdomenul. a. Anatomia chirurgicală a peretelui abdominal antero-lateral. Anatomia chirurgicală și mecanismul de producere a herniilor abdominale externe. Structura, tipurile și clasificarea herniilor. Principii și procedee operatorii în plastia Canalului hernal. Topografia peretelui antero-lateral (disecarea stratigrafică prin căi de acces operatorii). Anatomia chirurgicală a zonelor slabe și însușirea tehnicii laparotomiei și hernioplastiei canalului hernal în herniile inghinale, femurale, ombilicale și a liniei albe prin diferite procedee.	2	3	7	12
2. a. Argumentarea anatomo-topografică a intervențiilor chirurgicale pe abdomen. Topografia peritoneului și raportul lui cu organele abdominale. Particularități operatorii pe tubul gastro-intestinal. Anastomozele și sutura intestinală. Tehnica apendicectomie (film didactic). b. Anatomia chirurgicală a organelor cavității perineale (supraintramezocolică). Însușirea intervențiilor chirurgicale – rezecția intestinului subțire, apendicectomie, suturii intestinale, tehnicii suturării, plăgilor intestinal enteroanastomozelor. Însușirea intervențiilor chirurgicale pe organele parenchimatoase abdominale – suturarea plăgilor ficatului, splinei, pancreas, splenectomia. Rezecția intestinului subțire și apendicectomia. Aplicarea diverselor tipuri de suturi intestinale (operații pe animale).	2	2	7	11
3. Anatomia chirurgicală a organelor extraperitoneală și regiunii lombare. Argumentarea topografică a căilor de acces extra- și intra-peritoneale pe organele extraperitoneale. Căi de răspândire a infecției purulente din spațiul extraperitoneal. Blocajul paranefral. Blocajul după precedul Scolinikov. Sutura ureterului și operații pe ureter.	2	2	7	12

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 45/54

4. Topografia bazinului și perineului. Aparatul osteoligamentar. Dimensiunile și forma bazinului, pelvimetria externă și internă. Diferențieri individuale de sex și vârstă. Pereții bazinului mic și planșeul pelvian. Regiunea fisieră. Cavitătea bazinului. Limitele osteofibroase ale aperturilor superioară și inferioară. Etajele bazinului: peritoneal, subperitoneal și subcutanat. Topografia perineului la bărbați și femei. Pliurile peritoneului (Douglas). Fasciile și spațiile de țesut celulo-adipos ale bazinului. Vascularizarea și inervația. Sistemul venos și limfatic. Topografia vezicii urinare și uretrei. Porțiunea pelviană a ureterelor. Anatomia chirurgicală a intestinului rect.	2	2	8	12
5. Anatomia chirurgicală a spațiilor de țesut celulo-adipos a micului bazin și căilor de difuzare a colecțiilor purulente în regiunile limitrofe. Însușirea intervențiilor chirurgicale în caz de purulențe (incizii, căi de acces și diverse procedee de drenare și administrare a medicamentelor), blocajul intrapelvin după Scolnicov – Selivanov și a nervului rușinos.	2	2	8	11
6. Însușirea tehnicii de aplicare a suturii în caz de fistulă stercorală (fecaloidă), vezicorect și urogenitală, puncției și suturării plăgilor vezicei urinare și ureterului (ureterorafia), operațiilor în caz de prolaps uterin (histeroptoza) și colpoptoza. Suturarea plăgilor intestinului gros și subțire.	2	2	8	11
Total	12	13	45	70

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 46/54

STAGIUL DE BIOETICĂ

Stagiu Biotetică cu o durată de 2 săptămâni (10 zile), 70 ore didactice.

Tematica

I. Introducere în Bioetică

1. Morala, etica, etica medicală- definire, delimitarea obiectului de studiu
2. Contextul apariției bioeticii
3. Definirea bioeticii
4. Delimitarea domeniului de studiu al bioeticii
5. Teorii și metode în bioetică

II. Conceptele de sănătate, boală, suferință prin prisma bioeticii

1. Definirea conceptelor de sănătate, boală, suferință
2. Conceptele de sănătate, boală și suferință în contextul evoluției medicinei și științelor vieții
3. Rolul credințelor și valorilor personale sau de grup în conturarea conceptelor de sănătate, boală și suferință (percepții particulare funcție de credință religioasă, etnie, etc.)

III. Relația medic -pacient I

1. Valori ale relației medic - pacient
2. Paternalism versus autonomie
3. Modele ale relației medic - pacient
4. Dreptatea, echitatea și accesul pacienților la îngrijirile de sănătate

IV. Relația medic -pacient II - 2 ore

1. Consimțământul informat
2. Confidențialitatea în relația medic - pacient
3. Relația medic - pacient minor
4. Acte normative care reglementează relația medic - pacient

V. Greșeli și erori în practica medicală- 2 ore

1. Definirea noțiunilor de greșală și eroare
2. Culpă medicală- definire, forme, implicații juridice și deontologice
3. Managementul greșelii și erorii medicale în practica medicală

VI. Probleme etice la începutul vieții - 2 ore

1. Libertatea procreației
2. Dileme etice în avort
3. Etica reproducerii umane asistate medical
4. Probleme etice în clonarea reproductivă

VII. Probleme etice la finalul vieții - 2 ore

1. Definirea morții în era noilor tehnologii în medicină
2. Probleme etice în stările terminale
3. Tratamente inutile în practica medicală
4. Eutanasia și suicidul asistat
5. Îngrijirile paliative

VIII. Probleme etice în transplantul de țesuturi și organe umane - 2 ore

1. Donarea de organe de la cadavru
2. Donarea de organe de la persoana vie
3. Etica alocării de resurse în transplant

IX. Probleme etice în genetică și genomică- 2 ore

1. Eugenia și discriminarea pe baza geneticii
2. Proiectul genomului uman - probleme etice, redefinirea noțiunii de boală prin prisma

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 47/54

cunoașterii genomului uman

3. Etică și testarea genetică prenatală, neonatală și postnatală
4. Statutul moral al embrionului uman; cercetarea pe embrioni
5. Terapia genică
6. Posibilitatea îmbunătățirii rasei umane prin intervenții genetice
- X. Etica cercetării pe subiecți umani - 2 ore
 1. Principii etice în cercetarea pe subiecți umani
 2. Protecția participanților într-o cercetare biomedicală- discutarea principalelor coduri de etică și convenții internaționale în cercetare, a cadrului legislativ în care se derulează cercetarea pe subiecți umani
 3. Populații vulnerabile în contextul cercetării pe subiecți umani
 4. Aspecte etice în cercetările multicentrice, multinaționale
 5. Comitetele de etică a cercetării
 6. Comportamentul științific neadecvat, conflictul de interese în cercetarea științifică.

PROGRAMUL ANALITIC DE PREGĂTIRE PRIN REZIDENȚIAT LA
SPECIALITATEA UROLOGIE (STAGIUL DE BIOETICĂ)

1. Fundamente conceptuale și metodologice ale bioeticii

1. Concept de morală, etică, etică medicală, deontologie și bioetică.
2. Evoluarea cunoștințelor etice și bioetice, rolul acestora în cadrul social, individual-uman și medical.
3. Categoriile de bază ale moralei și eticii medicale.
4. Orientări teoretice și metodologice actuale în bioetică.

2. Axiologia medicală – reper teoretic esențial al bioeticii

1. Noțiuni de valoare și axiologie. Axiologie specială și medicală.
2. Redimensionarea implicațiilor valorice în spațiul biomedical.
3. Valori esențiale ale medicinei contemporane.

3. Optica bioetică a sănătății, maladiei și suferinței

1. Sănătatea, boala și suferința în practica medicală contemporană.
2. Rolul convingerilor individuale și celor sociale în conturarea sănătății, bolii și suferinței.
3. Interpretarea polidimensională (științifică, cultural-filosofică, teologică) a sănătății, bolii și suferinței.

4. Relația medic-pacient în practica medicală

1. Valoarea calităților morale în relația medic-pacient.
2. Modurile de abordare paternalist și antipaternalist în medicină.
3. Etica interpretativă și hermeneutica actului terapeutic.
4. Strategii comportamentale ale medicului în relațiile cu diferite tipuri de pacienți.

5. Componente ale actului medical prin prisma bioeticii

1. Taina profesională și confidențialitatea.
2. Autoritatea medicului și încrederea pacientului.
3. Consimțământul informat.
4. Greșeli și erori medicale. Malpraxis.

6. Sănătate și patologie reproductivă în dimensiune bioetică

1. Embriologia și problema însuflețirii umane. Statutul embrionului uman.
2. Dileme bioetice în avort, reproducerea asistată și în cercetarea pe embrioni.
3. Proiectul genomului uman.
4. Testările genetice și rezultatele acestora în apreciere medicală și bioetică.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 48/54

5. Terapie genetică. Intervenții medicale în genetică.

6. Eugenia și discriminarea în baza geneticii.

7. Bioetică și transplantologie contemporană

1. Problema transplantului de organe ca subiect de abordare bioetică.

2. Modalități și diversitate ale transplanturilor.

3. Donare de organe, țesuturi și material biologic.

4. Donatori vii și prelevare de pe cadavre. Statutul materialului cadaveric.

5. Dileme etice, juridice și teologice privitor la efectul actului de donare și transplantare.

6. Cadrul normativ în transplantologie.

8. Bioetica și finalitatea vieții

1. Percepția științifică, filosofică și teologică a vieții și morții. Dilema „zonelor limitrofe” între viață și moarte.

2. Asistența medicală în faza terminală.

3. Probleme bioetice în eutanasiere, suicidul asistat și îngrijirea paliativă. Medicină de hospis.

4. Tratamente inutile în practica medicală.

9. Implicații bioetice în cercetarea științifică și studiul clinic

1. Evoluția studiului terapeutic în practica medicală.

2. Aplicabilitatea principiilor bioetice în cercetările biomedicale.

3. Experimentul: noțiune, conținutul și clasificare. Specificul experimentului în cercetările biomedicale.

4. Particularitățile cercetărilor clinice cu diferite grupuri de pacienți: aspecte bioetice. Protecția subiecților în cercetarea biomedicală. Comitetele de bioetică.

5. Acte normative în cercetările biomedicale.

10. Expertiza bioetică în cercetările biomedicale

1. Condiții specifice pentru realizarea etică a studiului clinic. Noțiune de expertiză.

2. Specificul expertizei în cercetările medico-biologice. Expertiza bioetică în medicină și biologie.

3. Etapele de cercetare în domeniul biologic-medical. Procedeele operaționale standardizate (POS) în cercetările biomedicale. Protocoalele de cercetare.

4. Locul și rolul comitetelor de bioetică în realizarea expertizei cercetărilor științifice și studiilor clinice.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 49/54

Program didactic în stagiul bioetică

Tema	Prelegeri	Seminare	Lucrul practic	Activ. Clinică
Fundamente conceptuale și metodologice ale bioeticii	4	6		10
Axiologia medicală – reper teoretic esențial al bioeticii	1	2		3
Optica bioetică a sănătății, maladiei și suferinței	1	2		3
Relația medic-pacient în practica medicală	2	4		6
Componente ale actului medical prin prisma bioeticii	3	4		7
Sănătate și patologie reproductivă în dimensiune bioetică	4	6		10
Bioetică și transplantologie contemporană	4	6		10
Bioetica și finalitatea vieții	3	4		7
Implicații bioetice în cercetarea științifică și studiul clinic	3	4		7
Expertiza bioetică în cercetările biomedicale.	3	4		7
Total	28	42		70

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 50/54

VI. Metode de predare și învățare utilizate (la prelegeri, seminare, prezentări de cazuri clinice):

Metode de activitate individuală:

- a) munca cu cartea;
- b) lucrul sub conducerea profesorului (pegătirea prezentărilor pe tematica aleasă – tactici de diagnostic, tratament ș.a.).

Metode de activitate în doi: profesor – rezident; rezident- resident etc.

Metode de activitate în echipă (în grup 2-3 persoane) **și colectivă** (în grup 5-6 persoane):

- a) dialog profesor – echipă, grupa în mod frontal;
- b) dialog profesor – echipă, grupa sub formă de întrebări și răspunsuri;
- c) folosirea metodei „asaltului de idei” – se folosesc ideile tuturor participanților la discuție pentru a găsi cea mai adecvată soluție de a rezolva o problemă;
- d) metoda problematizării – la problemele situației propuse de profesor, rezidenții trebuie să indice căile de rezolvare a acestor probleme.

Metode clasice/ tradiționale/:

Prezentarea cursurilor/ prelegerilor în Power Point cu elucidarea cazurilor clinice rare.

Rezolvarea la seminare a testelor în variante multiple cu comentarea răspunsurilor.

Demonstrarea și comentarea schemelor și tehnicilor tradiționale și speciale de diagnostic și tratament.

Instruire prin simulare în domeniul cardiologiei.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 51/54

VII. Metode de evaluare:

Teste, examene de promovare, deprinderi practice, examen de licență.

La seminare prin testare cu comentarii.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire/ciclu conex are loc o evaluare de etapă, făcută la catedra respectiva de către responsabilul de stagiul/ îndrumător cu aprecierea notei în matriculă.

La finele fiecărui an de studiu rezidentul susține examenul de promovare de la anul respectiv de studii la anul următor, în fața comisiei, cu notă în matriculă.

Modalitatea de rotunjire a notelor

Suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală	Nota finală
5	5
5,1-5,5	5,5
5,6-6,0	6
6,1-6,5	6,5
6,6-7,0	7
7,1-7,5	7,5
7,6-8,0	8
8,1-8,5	8,5
8,6-9,0	9
9,1-9,5	9,5
9,6-10	10

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca “absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Rezidentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

Este obligatorie frecventarea și îndeplinirea zilnică a caietului de stagiul pe parcursul stagiilor. Astfel, întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiul în care va fi trecută și confirmată toată activitatea rezidentului. Începând cu anul 2 de studii rezidentul efectuează anual stajii practice în centrele medicale raionale cu o durată de 3 luni de zile/ an.

În caz de nerealizare a baremului deprinderilor practice medicul rezident poate fi exmatriculat pe parcurs sau poate fi neadmis la examenele de transfer de la an la an sau la examenul de specialitate.

Nerespectarea cerințelor Programului de rezidențiat presupune/ determină retragerea/ exmatricularea medicului rezident din rezidențiat. Examenul de specialitate se desfășoară conform regulamentului.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 52/54

IX. Limba de predare:

Română, engleză, rusă

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

PAG. 53/54

EXAMENUL DE ABSOLVIRE se desfășoară conform Regulamentului (descrierea desfășurată)